

Nummer : 13-06.2017

Onderwerp : Subsidieaanvraag Stichting Eigendom Op Roakeldais

Korte inhoud	: De raad wordt gevraagd om maximaal € 30.100,- beschikbaar te stellen uit de Algemene Reserve voor de restauratie van het Rijksmonument (526219), gymnastiekgebouw bij de oude Rijks H.B.S. te Warffum.
--------------	--

Uithuizen, 4 mei 2017

AAN DE RAAD.

Inleiding

Het subsidieverzoek

Stichting Eigendom Op Roakeldais vraagt de gemeente Eemsmond een subsidie te verlenen van € 30.100,- voor de restauratie van hun Rijksmonumentale facilitair gebouw. Het betreft een Rijksmonument uit het begin van de twintigste eeuw, voorheen functionerend als gymnastiekgebouw bij de oude R.H.B.S. te Warffum.

De bouwkundige toestand van dit gebouw is niet goed, met name de houten schil is sterk aangetast. Er wordt gevreesd voor het voortbestaan van dit Rijksmonument. Stichting Eigendom Op Roakeldais beschikt niet over de middelen om voldoende bij te dragen aan de noodzakelijke restauratie van het monument. Wel zou het hun lukken de begrote jaarlijkse onderhoudskosten in te zetten als eigen bijdrage aan de restauratie.

Stichting Eigendom Op Roakeldais heeft, i.v.m. hun onbekendheid met monumenten- en restauratiezaken, Stichting Woonhuismonument ingeschakeld om hun belangeloos te begeleiden in de richting van de restauratie van het monument. Holstein Restauratie Architectuur heeft een begroting gemaakt van de uitwendige restauratie van het monument. Het inwendige verkeert nog in goede staat. De totale kosten van de restauratie bedragen € 191.000,- excl. BTW. De monumentensubsidie bedraagt € 114.600,- (60%), via fondsen is € 39.300,- aan toezeggingen verkregen en de eigen bijdrage van Stichting Eigendom Op Roakeldais bedraagt € 7.000,-. Het tekort van € 30.100,- wordt bij de gemeente aangevraagd.

Het Monument

Het monument aan de Oostervalge 53 is een voormalig gymnastiekgebouw, behorende bij de voormalige RijksHBS, opgetrokken in 1925 in een voor het noorden van het land opvallend expressieve, met de Amsterdamse school verwante, bouwtrant. Het voormalige gymnastieklokaal is o.a. gewaardeerd voor rijksmonument vanwege:

- de ouderdom;
- de bijzonder expressieve vormgeving;

- de bijzondere kapconstructie;
- het verfijnde materiaalgebruik en de zorgvuldige detaillering;
- de oorspronkelijke functie;
- de typologische zeldzaamheid;
- de relatie met de (niet-beschermd) voormalige RijksHBS.

Advies Libau steunpunt

Na ontvangst van de subsidieaanvraag, is er advies gevraagd aan Libau steunpunt. Libau steunpunt adviseert de gemeente om positief op de aanvraag te besluiten, onder de voorwaarde dat:

- de benodigde vergunning wordt aangevraagd en na positief advies van de monumentencommissie verleenbaar blijkt te zijn;
- de provincie Groningen positief heeft kunnen beschikken op de aanvraag;
- daarbij aan te sluiten bij de voorwaarden zoals gesteld in de provinciale regeling (Beleidsregel BRRG 2017);
- de hoogte van de gemeentelijke bijdrage te laten afhangen van het resultaat van de provinciale subsidietoekenning (maximaal € 30.100,-)

Subsidiemogelijkheden en onderbouwing

De aanvraag is getoetst aan de nota's Subsidiebeleid en Uitvoeringsregels Subsidiebeleid. In het Subsidiebeleid wordt genoemd dat de gemeente Eemsmond het belangrijk vindt dat de cultuurhistorische elementen in de gemeente in stand worden gehouden en dat het erfgoed zo goed mogelijk wordt beschermd en benut voor de huidige en toekomstige generaties, door gericht in te zetten op behoud van de materiële staat van waardevolle objecten. Eemsmond volgt het rijksbeleid voor monumenten. Voor sommige rijksmonumenten is aanvullende financiële ondersteuning echter gewenst.

In de huidige gemeentebegroting is geen rekening gehouden met het subsidiëren van dit rijksmonument. Het betreffende pand is in 2003 ingeschreven in het Rijksmonumentenregister vanwege een aantal redenen, waaronder de typologische zeldzaamheid, de redelijke mate van gaafheid van ex- en interieur en het gegeven nog in hoge mate oorspronkelijk te zijn. De Rijksdienst benoemde destijds de hoge zeldzaamheidswaarde van het object van groot belang. Uit bovenstaande blijkt dat het voormalig gymnastiekgebouw een uniek project betreft. Stichting Eigendom Op Roakeldais heeft in samenwerking met Stichting Woonhuismonument een groot deel van de kosten van restauratie bij elkaar gekregen. Er wordt een reële bijdrage aan de gemeente gevraagd.

Het object wordt nu gebruikt als facilitair gebouw voor Op Roakeldais. Stichting Eigendom Op Roakeldais is bereid mee te werken om te onderzoeken of het monument na de restauratie een andere bestemming kan krijgen. Het Loket Leefbaarheid heeft aangeboden na de restauratie een onderzoek naar een eventuele andere bestemming te financieren. Wellicht wordt het gebouw dan voor een breder publiek toegankelijk.

Beleid cultuurhistorisch erfgoed

In de beleidsnota Cultuurhistorisch erfgoed uit 2010 was een uitvoeringsprogramma voor subsidieverlening voor rijksmonumenten gekoppeld voor de periode 2011-2015. De subsidieregeling die was vastgesteld maakte het mogelijk dat voor een aantal rijksmonumenten (waaronder kerken, molens, borgen en musea) een, aan de rijksoverheid aanvullende, subsidie werd verstrekt. De subsidie werd gekoppeld aan een % van de in het kader van het BRIM vast te stellen maximale subsidiabele kosten met een maximum bedrag.

Deze regeling is de eerste jaren 10% van de maximale subsidiabele kosten geweest met een maximum van € 20.000,- per aanvraag en een maximumbudget van € 50.000,-. In 2013 is dit verlaagd naar 10% van de maximale subsidiabele kosten met een maximum van € 5000,- euro per aanvraag en een maximaal budget van € 22.500,-.

Deze aanvraag was niet in aanmerking gekomen voor onze subsidieregeling. Onze subsidieregeling ging uit van een bijdrage voor instandhouding en onderhoud; de BRIM. Voor het gymnastiekgebouw wordt gevraagd voor een bijdrage voor een restauratiesubsidie. Voor een bijdrage voor een monumentenrestauratie hebben we geen beleid opgesteld.

Herbestemming

De eigenaar geeft aan dat het gymnastiekgebouw gebruikt wordt voor facilitaire doeleinden. Als het monument gerestaureerd kan worden is het monument weer voor vele jaren gered. Maar als het gebouw voor facilitaire doeleinden gebruikt blijft is de kans aanwezig dat over x aantal jaar het monument weer in een slechte onderhoudsstaat verkeerd. Als het gebouw een nieuwe bestemming krijgt zal de instandhouding van het monument beter gewaarborgd blijven. Het was daarom wenselijk geweest dat er bij deze aanvraag ook al een concreet initiatief voor herbestemming bekend was geweest. Helaas is dat niet het geval. De eigenaar geeft echter wel aan dat hij na de restauratie bereid is mee te willen werken om het monument over te dragen ten behoeve van een eventuele herbestemming van het monument. Zo stelt de aanvrager dat het Loket Leefbaarheid van Kansrijk Groningen heeft aangeboden om na de restauratie een onderzoek naar een eventuele herbestemming te willen financieren.

Door het pand te restaureren is de kans vele malen groter dat er een geschikte herbestemming gaat komen voor dit unieke gebouw zodat er weer toekomst is voor het gebouw. Om deze reden wordt geadviseerd om af te zien van een voorwaarde dat de herbestemming van het pand al bekend moet zijn, zodat er goed gezocht kan worden naar een nieuwe bestemming voor het gebouw. Als we niet meewerken aan dit verzoek kan het wel eens zo zijn dat we straks een monument minder hebben in de gemeente.

Financiële consequenties

De financiële consequenties zijn incidenteel. In de Voorjaarsrapportage zal worden verzocht om dekking van € 30.100,- vanuit de Algemene Reserve. De raadsbehandeling is op 13 juli.

Voorstel

De raad wordt gevraagd om maximaal € 30.100,- beschikbaar te stellen uit de Algemene Reserve voor de restauratie van het Rijksmonument (526219), gymnastiekgebouw bij de oude Rijks H.B.S. te Warffum. De subsidie te verlenen onder de volgende voorwaarden:

- indien de benodigde vergunning wordt aangevraagd en na positief advies van de monumentencommissie verleenbaar blijkt te zijn;
- indien de provincie Groningen positief heeft kunnen beschikken op de aanvraag;
- indien daarbij aan te sluiten bij de voorwaarden zoals gesteld in de provinciale regeling (Beleidsregel BRRG 2017);
- de hoogte van de gemeentelijke bijdrage te laten afhangen van het resultaat van de provinciale subsidietoekenning (maximaal € 30.100,-)

- indien Stichting Eigendom Op Roakeldais mee werkt aan een onderzoek om tot herbestemming van het pand te komen.

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Eemsmond,

M. van Beek, burgemeester

B.L. Meijer, secretaris